

REMISSVAR

2025-02-20

Promemoria

Kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier

Klimat- och näringslivsdepartementet KN2024/02313

November 2024

Erbjudna möjligheten därtill får BlyBatteriRetur i Sverige AB ("BBR") inkomma med följande remissvar på ovanstående promemoria.

1. SAMMANFATTNING

- 1.1 BBR instämmer i många av utredningens förslag.
- 1.2 Som BBR utvecklar vidare i detta remissvar finns det dock ett behov att klargöra och förtydliga utredningens förslag i vissa delar för att främja en så effektiv insamling och hantering av förbrukade batterier som möjligt. Det gäller framförallt frågan om att en producentansvarsorganisations skyldighet att samla in förbrukade batterier bör vara avgränsat till den batteriteknik, batterikemi eller batterikategori som producentansvarsorganisationen är inrättad för att ta emot, hur en ändamålsenlig och betryggande säkerhet ska beräknas samt storleken på miljöskattavgifter vid överträdelser av regelverket. BBR anser vidare att tidpunkten för ikraftträdande av de nya reglerna sannolikt kommer behöva senareläggas.

2. BAKGRUND – BBR OCH INSAMLINGSSYSTEMET

2.1 Beskrivning av BBR

- 2.1.1 BBR är en producentansvarsorganisation som utvecklar, tillhandahåller och administrerar ett kollektivt insamlingssystem för industri- och startbatterier av bly. BBR:s producenter står för drygt 85 procent av all försäljning av blybatterier i Sverige.
- 2.1.2 BBR ägs av blybatteriproducenterna. Ägandet är fördelat i lika delar mellan branschföretagen Midac Nordic, EnerSys, Exide Technologies, Global Batterier, KG Knutsson och den ekonomiska föreningen SWEBATT med 20-talet medlemmar.
- 2.1.3 Syftet med verksamheten är att förbrukade blybatterier ska samlas in på ett miljöeffektivt sätt. Genom att verka kollektivt skapas en volymfördel som innebär att verksamheten kan uppnå hög effektivitet till låga avgifter. BBR har som verksamhetsmål att uppnå det lagstadgade insamlingsmålet.

2.2 BBR:s insamlingssystem

- 2.2.1 BBR:s insamlingssystem omfattar nästan 4 000 insamlingsplatser för blybatterier i Sverige hos försäljningsställen, verkstäder, kommuner och industriföretag. BBR har ingått avtal med insamlare som hämtar förbrukade blybatterier på BBR:s insamlingsplatser. De insamlade batterierna transporteras därefter till Boliden-Bergsöes smältverk i Landskrona; den enda aktören i Skandinavien som kan ta emot blybatterier för materialåtervinning.
- 2.2.2 Sverige har en hög insamlingsgrad av förbrukade blybatterier. Enligt BBR:s årliga beräkningar redovisade till Naturvårdsverket överstiger insamlingsnivån 95 procent år efter år. BBR som störst aktör i Sverige svarar för den absoluta merparten av insamlingen och har därmed en avgörande roll i detta goda resultat.

2.3 Uppmärksammat problematik

- 2.3.1 Med det producentansvar som åläggs producenterna är det så klart viktigt att producenterna och i förekommande fall deras producentansvarsorganisationer ges rätt förutsättningar att kunna uppfylla dessa krav. Det är då viktigt att producenter och producentansvarsorganisationer kan säkerställa att deras avfall samlas in, transporteras och materialåtervinns på ett så bra och säkert sätt som möjligt. Förbrukade blybatterier har ett betydande återvinningsvärde och med ett otillräckligt regelverk finns det en risk att förbrukade batterier hanteras på otillbörligt sätt eller exporteras till marknader där inte samma miljöhänsyn råder. Resultatet är att förbrukade batterier riskerar att hanteras på ett sätt som är dåligt i ett hälso- och miljöperspektiv. Producenternas kontroll över insamlingsprocessen bör därför stärkas för att harmonisera med det stärkta producentansvaret.
- 2.3.2 En producent kan välja att själv fullgöra sitt ansvar avseende utökat producentansvar och/eller anlita en producentansvarsorganisation som agerar på producentens vägnar. Då ansvaret rimligen kan delas mellan producenten och en eller flera lämpade producentansvarsorganisationer, är det viktigt att de inblandade aktörernas respektive ansvar tydligt är separerade och definierade. Detta är väsentlig för att säkerställa att avfallet samlas in, transporteras och materialåtervinns på ett så effektivt och säkert sätt som möjligt. Om regelverket är otillräckligt finns en risk att producentansvarsorganisationer åläggs ansvar att samla in typer av förbrukade batterier som de inte är organiserade eller inrättade för att hantera. Resultatet är att förbrukade batterier riskerar att hanteras på ett felaktigt sätt. Det bör därför förtydligas att producentansvarsorganisationers skyldigheter avseende insamlingen av förbrukade batterier kan vara begränsade i förhållande till producentens utökade producentansvar.
- 2.3.3 Mot denna bakgrund får BBR inkomma med följande kommentarer på promemorian över kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier.

3. REMISSVAR ÖVER KOMPLETTERANDE BESTÄMMELSER TILL EU-FÖRORDNINGEN OM BATTERIER

3.1 Förslag till förordning (2025:000) med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier

Godkännande av producenter och producentansvarsorganisationer

12 §

En producentansvarsorganisation ska vara godkänd för att få fullgöra skyldigheter som avser utökat producentansvar.

- 3.1.1 BBR är positivt inställd till förslaget om att en anlita producentansvarsorganisation ska vara godkänd för att få fullgöra skyldigheter som avser utökat producentansvar. BBR menar att det kommer att bidra till en seriositet på marknaden bland de aktörer som agerar för fullgörande av en producentens utökade producentansvar. BBR anser dock att lagstiftningen behöver förtydliga att en producent kan anlita en producentansvarsorganisation för att uppfylla en *avgränsad del* av producentens producentansvar. För BBR är det viktigt att en producentansvarsorganisation som är anlita av en producent för att återta och samla in förbrukade blybatterier enbart är skyldig att ta emot den batteriteknik, batterikemi eller batterikategori som producentansvarsorganisationen är inrättad för att ta emot. Detta oaktat om producenten som har anlita producentansvarsorganisationen har ett producentansvar som även inkluderar andra batteritekniker, batterikemiker eller batterikategorier. BBR menar därför att ett godkännande ska vara avgränsat till den batteriteknik, batterikemi eller batterikategori som producentansvarsorganisationen åtagit sig att insamla för producentens räkning. För BBR som producentansvarsorganisation för insamling av blybatterier är det grundläggande att BBR även fortsättningsvis enbart ska vara skyldig att samla in och hantera blybatterier.
- 3.1.2 I förslaget framgår det att ett godkännande bara bör kunna ges om kraven för godkännande i EU-förordningen om batterier är uppfyllda. Utredningen preciserar att kravet för godkännande gäller för den *mängd batterier* som för första gången tillhandahålls på marknaden av producenten eller producenter för vars räkning en producentansvarsorganisation agerar. Vid prövningen av ansökan om godkännande ska skyldigheterna som en producentansvarsorganisation ska uppfylla stå i proportion till antalet batterier som har tillhandahållits för första gången på den svenska marknaden. Mot bakgrund av utredningens resonemang kring detta godkännandekrav är det också rimligt att en producentansvarsorganisationens skyldigheter är begränsade till *den typ och den mängd produkter* som producenten har satt på marknaden. BBR är vidare av uppfattningen att en producent ska kunna bestämma vilket ansvar som producenten vill uppdra åt en producentansvarsorganisation att fullgöra för producentens räkning. En producent som har en verksamhet som omfattar flera olika batteritekniker, batterikemiker eller batterikategorier bör således kunna dela upp sitt totala producentansvar mellan flera olika producentansvarsorganisationer. Det bör därmed till exempel vara möjligt för en producent att anlita en producentansvarsorganisation för insamling av blybatterier och en annan producentansvarsorganisation för insamling av litium-jon batterier. En producentansvarsorganisation för insamling av industri- och startbatterier av bly ska inte vara skyldigt att hantera industri- och startbatterier av litium-jon eller någon annan kemi, även om den bakomliggande producentens verksamhet omfattar batterier av flera olika kemiker. BBR menar att utredningen inte har klargjort att en anlita producentansvarsorganisationens skyldigheter i förhållande till producentens utökade producentansvar kan avgränsas på det sätt som nyss beskrivits, och ser därför ett behov av förtydligande i lagstiftningen.
- 3.1.3 En producentansvarsorganisation ska således kunna inrättas för olika batteritekniker och batterikemiker inom respektive batterikategori. En sådan uppdelning är inte endast önskvärd utan även nödvändig. Det beror på att förutsättningarna för att organisera insamling av olika

batteritekniker och batterikemiker – huvudsakligen blybatterier och litium-jon batterier - skiljer sig åt på flera grundläggande vis.

- 3.1.4 För det första finns det helt grundläggande skillnader i den praktiska hanteringen och logistiken vad avser insamlingen av förbrukade blybatterier respektive litium-jon batterier. Förbrukade blybatterier och förbrukade litium-jon batterier måste transporteras till olika anläggningar för materialåtervinning. Blybatterier kräver transport till smältverk som hanterar blybaserade material, medan litium-jon batterier måste transporteras till anläggningar som är utrustade för att hantera de specifika riskerna med litium-jon batterier. Då dessa batterityper inte materialåtervinns på samma plats kräver batterityperna separata lagerutrymmen och transportmedel. Hanteringen av dessa förbrukade batterier utförs även av olika yrkesgrupper. Litium-jon batterier får enbart hanteras och demonteras av personer med särskild certifiering och licens, såsom tekniker som har utbildning i de faror som dessa batterier kan medföra. Blybatterier kräver däremot inte den tekniska certifieringen och utbildning som litium-jon batterier kräver. Dessa grundläggande skillnader i transport, hantering, demontering och återvinning av förbrukade blybatterier och förbrukade litium-jon batterier innebär att det inte är möjligt att hantera blybatterier i ett insamlingssystem för litium-jon batterier och vice versa. Tvärtom är det helt nödvändigt med separata insamlingssystem och separata producentansvarsorganisationer för dessa två batterityper.
- 3.1.5 Vidare finns det stora finansiella skillnader mellan producentansvaret för blybatterier och producentansvaret för litium-jon batterier. Insamling och hantering av förbrukade blybatterier är i nuläget i princip självfinansierande eftersom värdet på insamlade förbrukade blybatterier är förhållandevis högt och till stora delar finansierar kostnaderna för insamling och återvinning. Insamling och återvinning förbrukade litium-jon batterier beräknas i nuläget medföra en kostnad om uppskattningsvis 40 kronor per kilogram. Det finns även en marknadsskuld för litium-jon batterier som inte existerar för blybatterier. Marknadsskulden avser kostnaderna för insamling och hantering av de litium-jon batterier som redan finns på marknaden vid införandet av det nya producentansvaret. Hur denna marknadsskuld ska hanteras har ingen ännu klargjort. Vidare kräver EU-förordningen om batterier att en producentansvarsorganisation ska ställa en garanti avsedd att täcka kostnaderna för avfallshanteringsverksamheten. Ett krav på att en producentansvarsorganisation för blybatterier även ska hantera litium-jon batterier skulle innebära att den ekonomiska risken hänförlig till litium-jon batterier överförs till ett insamlingssystem som är inrättat för blybatterier. Det skulle i sin tur innebära att producenter av blybatterier ska vara med och bära kostnader och bära finansiella risker för insamling av litium-jon batterier. Detta menar BBR är direkt olämpligt. En sådan situation skulle riskera att helt kullkasta den i dagsläget välfungerande producentansvarsorganisation som BBR bedriver. I stället bör det vara så, att varje batteriteknik eller batterikemi ska bära sina egna kostnader och det är då mest ändamålsenligt att insamlingen av olika batteritekniker och batterikemiker bedrivs i separata insamlingssystem av separata producentansvarsorganisationer.
- 3.1.6 Det bör i sammanhanget noteras att blybatterier och litium-jon batterier delvis tillhör olika produktmarknader. Batterityperna används i olika produkter som har olika funktioner i samhället och industrin. De största producenterna av litium-jon batterier är inte verksamma inom blybatterimarknaden. Det finns dock producenter som producerar både bly- och litium-jon batterier. För att inte bidra till snedvridande konkurrens effekter mellan olika produkter och producenter är det viktigt att producenter kan vara säkra på att de inte bekostar insamlingssystem för andra batteritekniker än den batteriteknik som de har satt på

marknaden. Producenter av litium-jon batterier bör således organisera insamlingen av dessa batterier själva eller i ett eget separat insamlingssystem som är inrättat för litium-jon batterier. BBR har också uppfattat att producenter av litium-jon batterier redan initierat diskussioner kring att starta en motsvarande producentansvarsorganisation för litium-jon batterier som den producentansvarsorganisation som idag finns för blybatterier.

- 3.1.7 För att undanröja eventuella otydligheter i denna del finns det således ett behov av att förtydliga lagstiftningen så, att ett godkännande av en producentansvarsorganisation ska vara avgränsat till den batteriteknik, batterikemi eller batterikategori som producentansvarsorganisationen åtagit sig att insamla för producentens räkning. Det ska med andra ord vara möjligt för BBR även fortsättningsvis samla in och hantera blybatterier utan att samtidigt vara skyldigt att samla in och hantera litium-jon batterier eller batterier av en annan teknik eller kemi än bly.
- 3.1.8 En sådan ordning överensstämmer även med det övergripande syftet med det utökade producentansvaret. En producent ska ansvara för det avfall som dennes produkter ger upphov till men inte för avfall som andra produkter skapar. Med andra ord ska en producent av blybatterier ansvara för det avfall som blybatterier ger upphov till men inte för avfall som andra batteritekniker ger upphov till. Syftet med producentansvaret är vidare att ge producenterna incitament att utforma produkterna så att mängden avfall minskar. En blybatteriproducent har inte möjlighet att påverka utformningen av batterier med en annan teknik. Det är då skäligt och rimligt att en producent ska kunna vända sig till en producentansvarsorganisation som hanterar en sådan producentansvar utan att producenten ska behöva ta risk för kostnader och en verksamhet som är hänförliga till hanteringen av producentansvaret för en produkt med helt annorlunda förutsättningar och egenskaper. I sammanhanget är det värt att notera att Norge av dessa skäl har delat upp ansvaret på just detta sätt.

3.2 Obligatoriskt att utse en producentansvarsorganisation

- 3.2.1 Enligt artikel 57 i EU-förordningen om batterier har medlemsstaterna möjlighet att vidta åtgärder för att göra det obligatoriskt för producenter att utse en producentansvarsorganisation. BBR noterar att utredningen inte föreslagit sådana åtgärder utan i stället föreslår att en producent antingen själv fullgör sitt utökade producentansvar eller anlitar en producentansvarsorganisation som agerar på dess vägnar. BBR noterar även utredningens uppfattning att få producenter sannolikt kommer att välja att uppfylla sina skyldigheter avseende utökat producentansvar på egen hand. Utredningen lyfter detta i samband med resonemanget om finansiering och budget för mark- och miljödomstolar, som är överinstans för beslut om godkännande av producenter och producentansvarsorganisationer.
- 3.2.2 BBR menar att det finns skäl att överväga fördelarna med ett krav på obligatorisk anslutning till en producentansvarsorganisation. Producentansvarsorganisationer har utformat sin verksamhet specifikt för att samla in och transportera förbrukade batterier till ändamålsenliga återvinningsanläggningar. Detta resulterar i en kostnadseffektiv, ändamålsenlig och miljöfördelaktig process – något som en enskild producent har svårt att uppnå på egen hand. Det är dessutom svårt att kontrollera att producenter som inte är anslutna till en producentansvarsorganisation inte utnyttjar befintliga insamlingssystem utan att själva bidra ekonomiskt. Om en producent som inte är ansluten till en producentansvarsorganisation ändå får sina batterier insamlade genom dessa system,

innebär det att insamlingskostnaden i stället belastar de anslutna producenterna. Producenter med egen insamling kan även ha svårt att samla in hela den mängd batterier de satt på marknaden, eftersom etablerade producentansvarsorganisationer är effektiva och välfungerande. Detta kan leda till att producenter helt undviker insamlings- och återvinningskostnader, vilket innebär att producenter utanför systemet gynnas på bekostnad av de anslutna producenterna. Att göra anslutning till en producentansvarsorganisation obligatorisk skulle därför inte bara bidra till en mer rättvis kostnadsfördelning mellan producenter på marknaden, utan även ge en mer rättvisande statistik över insamlat material.

3.3 Förslag till förordning (2025:000) med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier

Insamling av förbrukade batterier

18 §

Förbrukade batterier får bara samlas in av en

- 1. producent som är godkänd,*
- 2. producentansvarsorganisation som är godkänd, eller*
- 3. aktör som en godkänd producent eller producentansvarsorganisation samarbetar med för fullgörande av kraven i artikel 59.2, 60.2 eller 61.1 i EU-förordningen om batterier.*

Första stycket gäller inte sådan insamling av kommunalt avfall som en kommun gör enligt 15 kap. 20 a § miljöbalken.

- 3.3.1 BBR är positivt inställd till förslaget att förbrukade batterier endast får samlas in av en godkänd producent eller godkänd producentansvarsorganisation eller en aktör som någon av dessa samarbetar med. Förslaget begränsar vilka aktörer som får ta befattning med förbrukade batterier och förbjuder andra än godkända aktörer att samla in förbrukade batterier. BBR anser att en sådan reglering stärker producentens och/eller producentansvarsorganisationens kontroll och möjliggör för producenter att säkerställa förbrukade batteriers återvinning. BBR spår att den förväntade effekten av den föreslagna bestämmelsen bör öka resursåtervinningsnivåerna och öka möjligheten att säkerställa att alla insamlade förbrukade batterier återvinns genom godkända processer.
- 3.3.2 BBR är villig att utfärda certifikat till de insamlare som hanterar förbrukade batterierna för BBR:s räkning. De aktörer som tar befattning med avfallet på uppdrag av BBR skulle därmed kunna verifiera att de arbetar på uppdrag av BBR. BBR menar att certifiering av anlitade aktörer skulle ytterligare kunna stärka kontrollen över hanteringen av förbrukade batterier och underlätta Naturvårdverkets tillsyn över de aktörer som hanterar batterier.
- 3.3.3 BBR noterar att utredningen kategoriserat insamlingssystemen i bärbara batterier och batterier av lätta transportmedel, samt startbatterier, industribatterier och elfordonsbatterier. Samma resonemang som BBR redogjort för under avsnitt 3.1 är applicerbara i detta sammanhang. Det vill säga att batteriteknik och batterikemi är avgörande för utformningen och inrättandet av ett insamlingssystem. En producentansvarsorganisation som inrättat ett system på uppdrag av en producent bör därmed enbart vara skyldig att ta emot förbrukade batterier av den batteriteknik och

batterikemi som producentansvarsorganisationen förklarat sig villig att ta emot och inrättat sitt insamlingssystem utefter. Detta gäller även om den enskilde producentens producentansvar omfattar flera olika typer av kemiker. BBR anser att utredningen saknar tydlig reglering i frågan om ett insamlingssystem kan avgränsas till en viss batterikemi eller batteriteknik och ser ett behov av förtydligande i lagstiftningen.

3.4 Förslag till förordning (2025:000) med kompletterande bestämmelser till EU- förordningen om batterier

Ställande av säkerhet

30 §

En sådan säkerhet som avses i artikel 58.7 i EU-förordningen om batterier ska prövas av Naturvårdsverket.

En säkerhet ska godtas om den visas vara betryggande för sitt ändamål.

- 3.4.1 BBR noterar att utredningen föreslår att en producentansvarsorganisation ska ställa en garanti avsedd att täcka de kostnader i samband med avfallshanteringsverksamhet som producentansvarsorganisationen ska betala om skyldigheterna avseende utökat producentansvar inte fullgörs, inbegripet om verksamheten definitivt upphör eller vid insolvens. Av utredningen framgår det ingen närmare precisering av storleken eller formen på säkerheten. Det framgår dock att Naturvårdsverket ska pröva om säkerheten är betryggande för ändamålet för att på ett tydligt sätt koppla ställandet av säkerheten till driften av verksamheten.
- 3.4.2 Även om BBR förstår syftet med en säkerhet är det viktigt att säkerheten står i proportion till insamlingens nettokostnad och att den är begränsad i tiden. Det innebär att värdet på det insamlade materialet ska ingå i bedömningen av en betryggande säkerhet. Såvitt avser blybatterier har det insamlade materialet ett förhållandevis högt värde. Det är då rimligt att avräkna detta värde från insamlingskostnaden när säkerhetens storlek bestäms. Det är också rimligt att säkerheten beräknas i förhållande till insamlingskostnaderna för en begränsad tid. I annat fall kommer säkerheten bli onödigt stor och därigenom väldigt kostsam för producenterna och producentansvarsorganisationen. Ett onödigt kostsamt producentansvar riskerar att gå utöver kvaliteten på insamling vilket i slutändan är dåligt för miljön. BBR föreslår därför att regelverket klargör detta.
- 3.4.3 BBR hänvisar i denna del till motsvarande reglering rörande producentansvar för förpackningar. I 5 kap 8 § förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar anges att:

"[e]n producentansvarsorganisation ska ställa en säkerhet som motsvarar kostnaderna för att under en period av en månad samla in det förpackningsavfall som producentansvarsorganisationen ansvarar för och för att behandla det förpackningsavfall som samlas in under fyra månader. Vid beräkning av säkerhetens storlek ska kostnaderna enligt första stycket kunna minskas med hänsyn till (1.) förpackningsavfallets positiva värde, och (2.) om sökanden bedrivit motsvarande verksamhet under lång tid och verksamheten varit finansiellt stabil under denna tid."

BBR föreslår att det införs en liknande specificering av säkerheten för producentansvaret för batterier.

3.5 Förslag till förordning (2025:000) med kompletterande bestämmelser till EU- förordningen om batterier

Uppgifter som ska lämnas till Naturvårdsverket

31 §

Den som är rapporteringsskyldig enligt artikel 75 i EU-förordningen om batterier ska senast den 31 mars varje år lämna uppgifter till Naturvårdsverket som avser föregående kalenderår.

De lämnade uppgifterna får användas av Naturvårdsverket för att framställa statistik.

- 3.5.1 BBR uppfattar att förslaget inte ställer ytterligare rapporteringsskyldigheter än vad som föreskrivs i EU-förordningen om batterier. BBR är positiv till detta då ytterligare rapporteringskrav enbart hade medfört administrativt arbete och därmed administrativa kostnader. Kostnader som hade riskerat att gå utöver effektiviteten av insamlingssystemet, vilket i sin tur skulle ha haft en negativ påverkan på både systemets funktionalitet och miljön.

3.6 Förslag till förordning (2025:000) med kompletterande bestämmelser till EU- förordningen om batterier

Ikraftträdande

1. Denna förordning träder i kraft den 1 april 2025 i fråga om 7–15 §§ och i övrigt den 18 augusti 2025.

- 3.6.1 BBR noterar att huvuddelen av regleringen i kapitel VIII i EU-förordningen om batterier avseende hantering av förbrukade batterier träder i kraft den 18 augusti 2025. De föreslagna svenska bestämmelserna som är relaterade till hantering av förbrukade batterier föreslås träda i kraft vid samma datum. Utredningen menar däremot att regler för godkännande av producentansvarsorganisationer behöver träda i kraft dessförinnan och bedömer 1 april 2025 som lämpligt ikraftträdandedatum. Detta mot bakgrund av att Naturvårdsverket behöver tid att genomföra registreringarna och bedöma ansökningarna om godkännande innan de övriga bestämmelserna om producentansvar träder i kraft. BBR menar att trots detta föreligger en mycket kort tidsperiod inom vilken producentansvarsorganisationer ska upprätta och lämna in sin ansökan om godkännande till Naturvårdsverket, samt att Naturvårdsverket sedan ska behandla och pröva ansökan. Denna period är kortare än fem månader, där Naturvårdsverket handläggningstid kan uppgå till tolv veckor från det att en fullständig ansökan inkommit. Innan en ansökan kan upprätta behöver även producentansvarsorganisationer få information om godkännandekraven och ansökans innehåll och format. BBR ser en föreliggande risk att godkännande av producenter och producentansvarsorganisationer inte sker i tid, vilket kan få enorma konsekvenser för såväl producenter och producentansvarsorganisationer som konsumenter.
- 3.6.2 För att åstadkomma bra förutsättningar för en smidig övergång till de nya reglerna är det rimligt att ge ansvariga myndigheter, producenter och producentansvarsorganisationer mer tid och senarelägga tidpunkten för när de nya reglerna ska träda i kraft. I sammanhanget kan det också vara värt att notera att Tyskland av dessa skäl bedöms behöva skjuta på ikraftträdandet.

3.7 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

7 kap. 9 §

En producentansvarsorganisation som ansöker om att godkännas enligt 11 § förordningen (2025:000) med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier ska betala en avgift till Naturvårdsverket med 225 000 kronor för verkets handläggning.

7 kap. 11 §

En producentansvarsorganisation som är godkänd enligt 11 § förordningen (2025:000) med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier ska för varje kalenderår betala en avgift till Naturvårdsverket med 225 000 kronor för verkets tillsynsverksamhet.

- 3.7.1 BBR ställer sig positiv till att införa avgifter för prövning och tillsyn av producenter och producentansvarsorganisationer. BBR anser att avgifterna och dess storlek är effektiva och proportionella. Avgifterna avspelar syftet att enbart seriösa aktörer ska samla in förbrukade batterier och verka på marknaden. BBR menar att de föreslagna avgifterna bör främja en korrekt avfallshantering och producentansvarsorganisationernas ansvar att säkerställa att alla insamlade förbrukade batterier återvinns genom godkända processer.

3.8 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter

10 a kap. 10 §

För en överträdelse av 11 § förordningen (2025:000) med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier genom att som producent tillhandahålla ett batteri på den svenska marknaden utan att vara godkänd eller ha anlitat en producentansvarsorganisation ska en miljöstraffavgift betalas med 50 000 kronor.

10 a kap. 11 §

För en överträdelse av 12 § förordningen (2025:000) med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier genom att som producentansvarsorganisation fullgöra skyldigheter som avser utökat producentansvar utan att vara godkänd ska en miljöstraffavgift betalas med 50 000 kronor.

10 a kap. 12 §

För en överträdelse av 18 § förordningen (2025:000) med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier genom att samla in förbrukade batterier utan att vara en godkänd producent, en godkänd producentansvarsorganisation eller en sådan aktör som samarbetar med dessa i enlighet med artikel 59.2, 60.2 eller 61.1 i EU-förordningen om batterier ska en miljöstraffavgift betalas

1. med 50 000 kronor, om batteriet är ett industribatteri eller ett elfordonsbatteri, och

2. med 10 000 kronor om batteriet är ett bärbart batteri, ett startbatteri eller ett batteri för lätta transportmedel.

- 3.8.1 BBR anser att det finns skäl att överväga betydligt högre miljöstraffavgifter. De föreslagna nivåerna på straffavgifter skapar inte tillräckligt incitament för aktörer att efterleva de föreslagna bestämmelserna om krav på att vara godkänd för att få fullgöra skyldigheter som avser utökat producentansvar, eller förbud mot insamling av förbrukade

batterier. Detta särskilt inte i förhållande till utredningens föreslagna avgiftsnivåer för prövning och tillsyn.

- 3.8.2 BBR instämmer med utredningens inställning att förbudet mot att samla in förbrukade batterier utan att vara en godkänd producentansvarsorganisation är viktigt för att undvika att förbrukade batterier hamnar hos aktörer som inte hanterar dem på ett sätt som uppfyller kraven på säkerhet för människors hälsa och miljön. BBR håller även med om att det är viktigt för att se till att producenterna kan tillgodogöra sig materialet från återvunna batterier och för att producenterna ska kunna uppnå målen för insamlingsnivåer för förbrukade batterier. BBR ställer sig dock frågande till varför utredningen och de presenterade miljöstraffavgifterna inte återspeglar denna inställning vad avser storleken på straffavgifterna.
- 3.8.3 För en producentansvarsorganisation kostar det 225 000 kr i prövningsavgift för att ansöka om att bli en godkänd producentansvarsorganisation och därefter 225 000 kr årligen i tillsynsavgift. Däremot vid överträdelse av detta förbud är miljöstraffavgiften för en producentansvarsorganisation endast 50 000 kr eller 10 000 kr. Det kan inte rimligen vara så att en aktör som följer lagen ska behöva bekosta sin egen tillsyn, medan en aktör som bryter mot lagen i praktiken kan tjäna på sitt lagstridiga handlande. Miljöstraffavgifterna bör vara tillräckligt kännbara för att avskräcka från lagbrott. BBR föreslår därför att miljöstraffavgifterna åtminstone bör motsvara, eller överstiga, de avgifter som åläggs aktörer som följer regelverket (det vill säga avgifterna för prövning och tillsyn). BBR anser därför att straffavgifterna bör uppgå till ett spann mellan 110 000 kr och 225 000 kr.

*_*_*_*_*

Dag som ovan

Olle Haglund
Styrelseordförande

Carl Ranhög